

نظریه امکان و عرضه؛ مجال سخن گفتن به قرآن و عرضه مطالب به آن

در نظریه امکان و عرضه، امکان یعنی اینکه به قرآن مجال سخن گفتن بدهیم و فضا را برای سخن گفتن قرآن به صورت کامل بگشاییم و با ذهنیت های ویژه و تحمیل رأی سراغ قرآن نرویم. عرضه هم یعنی باید مطالب خود را به قرآن عرضه کنیم، ولی ما سراسیمه وار و بدون داشتن دغدغه و مطالبه پیشین به قرآن مراجعه می کنیم.

در نظریه امکان و عرضه، امکان یعنی اینکه به قرآن مجال سخن گفتن بدهیم و فضا را برای سخن گفتن قرآن به صورت کامل بگشاییم و با ذهنیت های ویژه و تحمیل رأی سراغ قرآن نرویم. عرضه هم یعنی باید مطالب خود را به قرآن عرضه کنیم، ولی ما سراسیمه وار و بدون داشتن دغدغه و مطالبه پیشین به قرآن مراجعه می کنیم.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، نشست تخصصی «نظریه روش امکان و عرضه در استفاده از قرآن کریم»، با حضور حجت الاسلام و المسلمین احمد مبلغی، مدرس حوزه و دانشگاه، پنج شنبه، 19 مردادماه، در بخش دانشگاهی بیستمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم برگزار شد.

مبلغی در ابتدای این نشست اظهار کرد: مراجعات ما به قرآن مراجعات استماعی و یا قرائتی است؛ یعنی اینکه قرآن را بشنویم یا آن را قرائت کنیم. بخشی از مراجعه های ما به قرآن مراجعه تفسیری به قرآن است و عمدتاً تفاسیر ما به حد شبه توقف یافته رسیده است؛ یعنی تا حدی پیش می رود و مابقی تکرار گفته هایی است که بارها گفته شده است.

وی افزود: تفاسیر ما تفاسیر پویا نیست. قرآن کریم برای بشر آمده است و بشر باید آن را درک کند، بلکه طبق حکمت خود این معانی را در قرآن قرار داده که هر کس طبق ظرفیت خود از آنها استفاده کند. این معانی باعث تحول در زندگی اجتماعی می شود. برای دسترسی به قرآن باید از روش استفاده کرد. این روش شناسی در همه کتاب های بشری وجود دارد.

وی بیان کرد: اگر ما به این روش نائل شویم، در تفاسیر ما هم تحول ایجاد می شود. حجم فعالیت های قرآنی در کشور ما زیاد است، بنابراین مشکل استفاده پویا از قرآن به خاطر همان روش است؛ یعنی روش استفاده ما از قرآن مناسب با این کتاب آسمانی نیست و اگر صدها سال دیگر همین راه طی شود و بر حجم فعالیت های قرآنی بیفزاییم، باز نتیجه همین خواهد شد که الان وجود دارد.

حجت الاسلام مبلغی توضیح داد: قرآن کریم از این شیوه با نام «طریق اقوم» نام می برد. نظریه امکان و عرض مطابق با دو محتوای دقیق و الگوی معارف قرآنی است. امکان یعنی اینکه به قرآن مجال سخن گفتن بدهید و فضا را برای سخن گفتن قرآن به صورت کامل بگشایید و با ذهنیت های ویژه و تحمیل رأی سراغ قرآن نروید.

وی تصریح کرد: مهم این است که چگونه باید ذهن های خود را نسبت به درک معارف قرآن خالی کنیم. عنصر دوم عرضه است؛ یعنی باید مطالب خود را به قرآن عرضه کنیم، ولی ما سراسیمه وار و بدون داشتن دغدغه و مطالبه پیشین به قرآن مراجعه می کنیم. مراجعه استتصاحی در روایت آمده است و این شیوه يك شیوه کلی برای هدایت و پند برای همه مردم است.

وی عنوان کرد: مراجعه استشفایی نوع دیگر مراجعه است که مشکلات خود را به قرآن عرضه می کنیم. همچنین مراجعه استدلالی به قرآن نیز از جمله مراجعاتی است که باعث تولید علم می شود. دردشناسی و معرفت درد موضوعی است که خود پرسشگر باید از آن اطلاع داشته باشد؛ یعنی انسان باید بداند که برای چه دارد به سراغ تلاوت قرآن می رود.

این نویسنده کتب دینی گفت: ما از تجارب بشری استفاده نمی کنیم تا ماهیت زندگی و فلسفه خود را بشناسیم. به عبارت دیگر ابتدا باید معنای زندگی را بیابیم و بعد نظر قرآن را در این باره بفهمیم. چاره ای نداریم که جامعه خود را بشناسیم و جامعه و مشکلات آن را به قرآن عرضه کنیم. در روایات هم آمده که وقتی فتنه ها به شما هجوم آوردند، به قرآن پناه ببرد.

وی ادامه داد: شناخت نیازهای جامعه در تنقیح علوم انسانی مهم است و برای تحول در علوم انسانی و اسلامی شدن آنها باید این نیازها را درک کرد. باید تا می توانیم، سؤالی به قرآن مراجعه کنیم؛ یعنی ابتدا باید ذهن با سؤال آشنا شود و بعد در مراجعه به قرآن بدون پیش درآمد ذهنی مراجعه کند.

وی خاطرنشان کرد: آنچه که در ادبیات دینی در باب تلاوت قرآن است، بر حزن بودن و صوت حسن دلالت دارد. متأسفانه ما فقط به صوت حسن تکیه می کنیم، در حالی که حزن صدا را فراموش کردیم. آن تلاوتی به مفاهیم فضا می دهد که هم حسن و هم حزن

باشد. در روایات آمده است که قرآن محزون نازل شده است و شما هم با صدای محزون بخوانید.

وی تصریح کرد: همچنین در روایات آمده است که صوت زیبا و محزون، شعار انبیای الهی است. صدای حزین این قدرت را دارد که شنونده را تا درک مفاهیم قرآن و توجه کامل پیش می برد تا جای مانور مفاهیم قرآن را برای شنونده پدید آورد.